

NIKTÓRE ASPEKTY WSPÓLPRACY TRANSGRANICZNEJ NA TERENIE EUROREGIONU BAŁTYK

Krystyna Gomółka

Politechnika Gdańska, Polska

Po roku prac organizacyjnych 22 lutego w Malborku 1998 r. powołano do życia euroregion Bałtyk. Umowę o utworzeniu euroregionu podpisali przedstawiciele: hrabstwa Bornholm (Dania), regionu Liepaja (Łotwa), gubernator okręgu kłajpedzkiego (Litwa), Stowarzyszenie Gmin Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Muncypalnego Obwodu Kaliningradzkiego (Rosja) oraz Stowarzyszenie Władz Lokalnych województwa Blekinge (Szwecja). Umowa między umawiającymi się stronami została podpisana na czas nieokreślony. Obszar jej obowiązywania pokazuje mapa 1.

W preambule umowy o utworzeniu euroregionu założono, iż regionalne i lokalne władze przygranicznych regionów południowo-wschodniego Bałtyku realizować będą dążenia lokalnych społeczności do wielostronnej współpracy w oparciu o stosunki dwustronne oraz konwencję ramową o współpracy transgranicznej między wspólnotami i władzami terytorialnymi z 21 maja 1980 r., oraz Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego z 15 października 1985 r. Za główny cel euroregionu uznano przygotowanie i realizację wspólnych planów i projektów rozwoju przygranicznych terenów oraz likwidację barier we współpracy¹. Uczestnicy euroregionu uzgodnili, iż cele będą realizowane przez projekty ponadgraniczne w zakresie przemysłu, rolnictwa i leśnictwa, transportu, komunikacji, wymiany know-how, transferu technologii, ochrony środowiska, zwalczania przestępczości. Ponadto założono podjęcie współpracy w zakresie wspólnych projektów komunalnych na terenach przygranicznych (oczyszczanie ścieków, wysypiska i utylizacją odpadów), rozbudowę infrastruktury przejść granicznych, wymianę grup naukowych, sportowych, kulturalnych młodzieży i dzieci, współpracę w zakresie zwalczania klęsk żywiołowych i ekologicznych, pożarów oraz innych sytuacji awaryjnych².

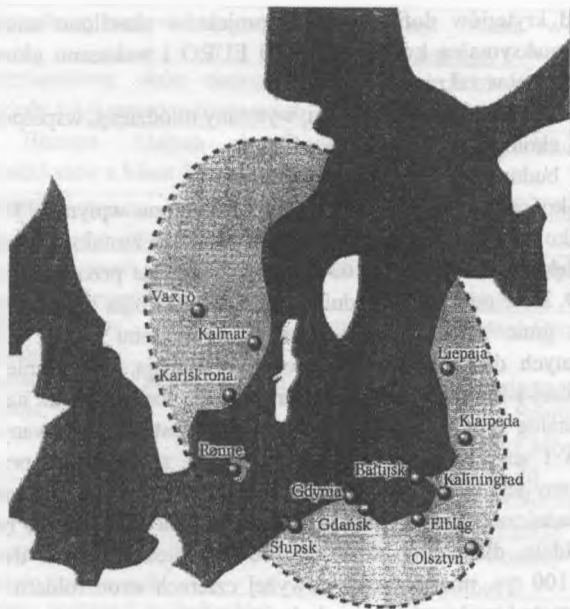
Po polskiej stronie do Euroregionu Bałtyk należą 74 gminy z województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego³. Wzorem do naśladowania w zakresie współpracy transgranicznej dla euroregionu Bałtyk stały się działania prowadzone w tym kierunku przez pierwszy euroregion w Polsce „Nysa”. W tym celu we wrześniu 1999 r. odbyło się w Łebie spotkanie przedstawicieli obu regionów zakończone podpisaniem porozumienia o współpracy i nawiązaniem bezpośrednich kontaktów między przedstawicielami gmin euroregionów w ramach:

¹ Urząd Wojewódzki, Akta euroregionu Bałtyk.

Umowa o stworzeniu euroregionu Bałtyk. Malbork 1998.

² Tamże, Status euroregionu Bałtyk.

³ Tamże, Spis członków Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Bałtyk.

1. ochrony środowiska (pozyskiwanie środków finansowych i budowa oczyszczalni ścieków),
2. komunikacji i planowania przestrzennego,
3. turystyki, sportu i rekreacji (zwłaszcza turystyki rowerowej, parków narodowych i stworzenia banku danych informacji turystycznej, organizowanie wspólnych imprez sportowych letnich i zimowych).¹

Od listopada ubiegłego roku każda polska gmina zrzeszona w ramach euroregionu Bałtyk mogła złożyć do rady wniosek przedstawiający projekt współpracy transgranicznej z prośbą o dofinansowanie go. Warunkiem otrzymania dotacji było wykazanie się przez gminę posiadaniem przynajmniej 25% własnych środków. Dofinansowanie projektów przewidziano z Funduszu Małych Projektów, będącego częścią Narodowego Funduszu Phare. Środki finansowe przeznaczone dla euroregionu Bałtyk noszą nazwę zintegrowanego programu dla polskiej granicy wschodniej. Wielkość ich została określona dla wszystkich euroregionów na ścianie wschodniej na 1998r. w wysokości 100 000 EURO. Kwota ta musi być wykorzystana przez gminy do 30 października 1999r. (łącznie z raportami końcowymi).

¹ Notatka służbowa w konferencji Stowarzyszeń Gmin Polskich Euroregionów Nysy i Bałtyk. Łeba 21-22 września 1998 r.

Wśród kryteriów dofinansowania projektów określono minimalną kwotę – 1000 EURO i maksymalną kwotę – 10 000 EURO i wskazano główne formy współpracy transgranicznej w zakresie:

1. kultury i turystyki, sportu, wymiany młodzieży, współpracy naukowej,
2. ekologii i ochrony środowiska,
3. budowania demokracji lokalnej.¹

Do końca lutego 1999 r. do rady euroregionu wpłynęło 31 wniosków, z których zakwalifikowanych do realizacji i dofinansowanych zostało 20 wniosków².

Największą ilość środków 63 tys. EURO została przeznaczona na realizację targów EXPO 99, które odbędą się w dniach 1-14 października b.r. w Gdyni. Celem targów jest promocja gmin zrzeszonych w ramach euroregionu Bałtyk i znalezienie partnerów zagranicznych dla tych gmin, które ich nie mają, nawiązanie kontaktów na arenie gospodarczej i kulturalnej. Zarząd euroregionu postanowił, iż na targach kolportowany będzie katalog promocyjny polskich gmin i miast, wydrukowany w językach polskim, rosyjskim i angielskim. Katalog jest jednym z wniosków przyjętych do realizacji. Redagowany jest w następującym układzie: wstęp (ogólne informacje o gminach), oraz część zasadnicza przedstawiona według zasad: dla gminy do 10 tys. mieszkańców jedna strona folderu, dla gminy od 10 do 100 tys. mieszkańców – dwie strony, a dla gmin powyżej 100 tys. mieszkańców powyżej czterech stron folderu. Katalog będzie liczył około 70 stron i wydany będzie w kolorze.

Innymi projektami przyjętymi do realizacji są wnioski dotyczące programów ekologiczno-kulturalnych młodzieży szkolnej, międzynarodowych imprez sportowych oraz gospodarczych np. Dni Biznesu Małych i Średnich Przedsiębiorstw z Miast Zaprzyjaźnionych z Elblągiem odbywające się w dniach 25-26 czerwca 1999 r. w Galerii EL. Osiemnaście wniosków realizowanej w 1999 r. w euroregionie Bałtyk zawiera Tabela 1.

Numer	Tytuł wniosku	Wnioskodawca
ERB-SPF-01/99	„Euroregion Bałtyk” – międzynarodowy program ekologiczno-kulturalny młodzieży	III Liceum Ogólnokształcące w Elblągu ul. Saperów 14 F
ERB-SPF-02/99	„Otwarte regaty kajakowe” w ramach Dni Elbląga 1999	Klub Sportowy Polonia, ul. Agricola 8 82-300 Elbląg
ERB-SPF-03/99	Aktywizacja gospodarczo-turystyczna gmin w zlewni Zalewu Wiślanego poprzez promocję w Internecie	Komunalny Związek Gmin Nadzalewowych, 82-300 Elbląg Ul. Portowa 1
ERB-SPF-04/99	Symposium teatralne i warsztaty „Teatr a dziecko specjalnej troski”	Wojewódzki Ośrodek Kultury 76-200 Słupsk ul. Braci Gierymskich 1

¹ Stowarzyszenie Gmin RP Euroregionu Bałtyk. Komunikat nr 9.

² Stowarzyszenie Gmin RP Euroregionu Bałtyk. Komunikat nr 12.

ERB-SPF-05/99	Formy ochrony środowiska przyrodniczego	Urząd Miasta w Rumii, ul. Sobieskiego 7
ERB-SPF-06/99	Międzynarodowy obóz ekologiczny dla młodzieży szkół ponadpodstawowych	Szkoła Edukacji ekologicznej, Piaski, ul. Piaskowa 23
ERB-SPF-10/99	Dni Biznesu Małych i Średnich Przedsiębiorstw z Miast Zaprzyjaźnionych z	Urząd Miasta w Elblagu, ul. Łączności 1
ERB-SPF-11/99	Spółdzielczość kulturalne nadbałtyckich miast zaprzyjaźnionych z Elblagiem	Urząd Miasta w Elblagu, ul. Łączności 1
ERB-SPF-12/99	Galowy Koncert – Podsumowanie Przeglądu Zespołów Muzycznych i „Poznajmy się” Promocja Gmin Partnerskich	Urząd Miasta w Elblagu, ul. Łączności 1
ERB-SPF-13/99	„Poznajmy się” Promocja Gmin Partnerskich	Urząd Miasta w Olsztynku, ul. Ratusz 1
ERB-SPF-18/99	Prezentacja Miasta i Regionu Liepai	Urząd miasta w Gdyni
ERB-SPF-21/99	Integracje '99	Ośr. Kultury, Sportu i Rekreacji Miasta i Gminy Młynary, ul. Dworcowa 10
ERB-SPF-24/99	Opieka paliatywna (Hospicjum)	Hospicjum św. Jerzego Elbląg, ul. Kopernika 26/28
ERB-SPF-25/99	Aktywizacja młodzieży bezrobotnej poprzez integrację z grupą osób ...	Fundacja Pomocy Społecznej „Samopomoc”, Górowo
ERB-SPF-26/99	Rowerem po trasach nadbałtyckich	Związek Gmin „Jeziorak” Ul. Niepodległości 13 14-200
ERB-SPF-29/99	Warsztaty plastyczne „Podróże ze szkiecownikami”	Miasto i Gmina Prabuty, ul. Kwidzińska
ERB-SPF-31/99	Współpraca wysp bałtyckich – zielona turystyka. budowa ścieżek rowerowych	Urząd Miasta w Gdańsku ul. Nowe Ogrody 8/12
ERB-SPF-31/99	V Jubileuszowy Turniej Szachowy	Młodzieżowe Centrum Kultury, Słupsk

Źródło: Urząd Wojewódzki, Akta Euroregionu Bałtyk

W większości wniosków realizowanych w 1999 r. udziału nie biorą Łotwa i Dania. Pozostali uczestnicy euroregionu wraz z obwodem Kaliningradzkim aktywnie uczestniczą w realizowanych programach licząc na ich rozszerzenie w kolejnych latach.

КАНЦЭПЦЫЯ СТВАРЭННЯ СІСТЭМЫ КІРАВАННЯ НАВАКОЛЬНЫМ АСЯРОДДЗЕМ (КНА) ПРЫБУЖЖА

А.І. Рубахаў, С.С. Валасюк

Брэсцкі політэхнічны інстытут, Рэспубліка Беларусь

Пры распрацоўцы канцэпцыі аўтары зыходзяць з таго, што ў сучаснай еўрапейскай прававой дзяржаве, клопат аб устойлівым развіцці і захаванні прырод-